

Innehåll

Inledning	4
Digitalisering – en revolution	4
Kompetensförsörjning i fokus.....	5
Vad är digitalisering?	6
Nationella initiativ inom digitalisering	10
Mål – Sverige världsbäst	10
Nationella och regionala strategier	12
Viktiga aktörer med uppdrag inom digitalisering.....	13
Insatser för digitalisering av offentlig sektor.....	14
Digital mognad i Sverige	15
Offentlig sektor – en akilleshäla	15
Näringsliv – IKT och handel mer mogna än byggindustrin	17
Vad driver på digitaliseringen?.....	18
Digitalisering, automatisering och kompetensförsörjning	19
En förändrad arbetsmarknad.....	19
När stora yrkesgrupper ersätts – rapport från Västra Götaland och Skåne	20
Nya villkor för företagen.....	20
Goda exempel	22
Kickstart – hjälp att kicka igång företagets digitalisering	22
Varsågod – det är Serverat	24
Härryda kommun – med digitalisering i fokus.....	26
Olika insatser jag som näringslivschef/ kommun/företag kan ta del av	28
Källor	29

Inledning

Digitalisering, digifiering, digitisering, digital kompetens, digital transformation, automatisering, robotar, artificiell intelligens, big data – vi har begreppen runt oss, vet att de på ett eller annat sätt påverkar, och kommer att påverka oss än mer i framtiden. Vi förstår att vi behöver förhålla oss till dem, men kanske inte hur. Eller var och när vi ska börja.

Digitaliseringen sägs vara den största samhällsomvälvande processen sedan industrialismen.¹ Det är en global megatrend som ger oss nya möjligheter till ökad välfärd och demokrati. Digitaliseringen kommer förändra samhället på ett sätt som vi knappt kan föreställa oss i dag. Förändringen kommer att påverka hur vi organiserar oss – mellan det offentliga och privata, våra affärsmodeller och hur välfärden utvecklas. Den påverkar grundläggande delar som tillväxt, hållbarhet, välfärd, jämlikhet och demokrati. Vi kommer att kunna göra helt nya saker och göra det vi tidigare gjort på nya sätt.

Samverkan är en framgångsfaktor för att vi i Sverige ska bli bäst i världen på att ta tillvara digitaliseringens möjligheter och det finns all anledning för det offentliga och näringslivet att kroka arm i arbetet med digitalisering. Det behövs en ökad digital samverkan mellan kommuner, landsting, regioner, statliga myndigheter och näringsliv. Vi måste överbygga administrativa gränser och erbjuda smarta tjänster som utgår från privat-

personers livshändelser och företagens behov. Med bra digitala tjänster och ökad öppenhet kan medborgare och företag ta ansvar och kontroll över sin vardag på ett nytt sätt, och själva bidra till utvecklingen av samhället.²

Digitalisering – en revolution

För många företag innebär digitaliseringen mer eller mindre en revolution. Den utmanar etablerade affärsmodeller, strukturer, ledarskap och beteenden. Uber, Airbnb, tillgång till en bil genom att äga den tillsammans eller snabbhyra en som är parkerad nära oss är några exempel. Vi får nya möjligheter och sätt att göra affärer samtidigt som de befintliga påverkas. Vi får vänja oss vid att hantera oförutsägbarhet och osäkerhet, vilket kräver både mod och reflektion.

Vi har i skriften fokus på digital kompetens och kompetensförsörjning, eftersom vi vet att digitaliseringen kommer att ha stor påverkan på näringslivet, företagen och på arbetsmarknaden. Studier visar att vartannat jobb på den svenska arbetsmarknaden kan komma att automatiseras inom 20 år.³ Det innebär att 2,5 miljoner arbeten kan påverkas. Jobb försvinner och nya kommer till, något som Joseph Schumpeter konstaterade redan på 1940-talet, och som han benämnde ”kreativ förstörelse”.⁴

¹ För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

² Handlingsplan 2017–2025, Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner, SKL 2017.

³ Vartannat jobb automatiseras inom 20 år – utmaningar för Sverige. Stiftelsen för strategisk forskning (SSF), 2014.

⁴ Kreativ förstörelse (Schöpferische Zerstörung) introducerades 1942 av nationalekonomen Joseph Schumpeter. Beskriver den förändringsprocess som åtföljer viktiga teknologiska eller ekonomiska landvinningar. Wikipedia.

Kompetensförsörjning i fokus

När arbetsmarknaden och yrken förändras kommer kompetensförsörjningsfrågan i fokus. Vi kommer att behöva helt ny kunskap och kompetens, inte minst för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Kompetensutveckling blir angeläget för alla. Verksamheter som inte närmar sig frågan om digitalisering riskerar att hamna på efterkälken. För att kunna ta kloka beslut och påverka behöver vi förstå digitaliseringen.

Arena för Tillväxt arbetar för att främja lokalt och regionalt tillväxtarbete genom bland annat kunskapsförmedling. Denna skrift är en del i detta. Vår förhoppning är att den ger lätt tillgänglig kunskap om digitalisering och dess kännetecken. Vi har inte ambitionen att ge en komplett bild, det är frågan alltför komplex för. Här ger vi dig en överblick över strategier och insatser som är viktiga att känna till och som kan stötta ett eget arbete. Vi vill också inspirera till reflektion över hur digitalisering, digital kompetens och kompetensbehov kan kopplas till den egna organisationen eller näringslivet i kommunen.

Målgrupp för rapporten är beslutsfattare och tjänstepersoner i kommuner och regioner, primärt näringslivschefer-/ansvariga, samt även beslutsfattare inom det lokala näringslivet.

Till varje avsnitt finns frågeställningar som vi hoppas kan vara ett praktiskt stöd i det egna arbetet.

Vad är digitalisering?

Från början användes digitalisering i tekniska sammanhang, då handlade det om att omvandla analoga signaler till digitala. Idag tolkar vi begreppet bredare. Vi använder det när vi talar om införandet av nya informationssystem, övergången till informationssamhället, vid digitalisering av en manuell tjänst som att handla varor eller när vi effektiviserar arbetsprocesser, ändrar arbetsmetoder eller affärsmodeller.

Digitalisering driver ofta verksamhetsutveckling, och en betydande utmaning idag är att:

- Gå i takt med sin egen verksamhetsutveckling, att förstå den och att hantera oförutsägbarhet.
- Organisera och kompetensutveckla för att ta vara på möjligheterna till verksamhetsutveckling som skapas genom digitaliseringen.

Ett sätt att förstå digitaliseringen och vilka konsekvenser den kan få är att jämföra med andra stora skiften i samhället. Hur arbetsmetoder och välfärd utvecklades i samband med jordbrukssamhället, upplysningstiden, industrialiseringen eller i modern tid vår relation, förväntan och ibland skräck för bilen, telefonin och televisionen.

Med digitaliseringen i den kontexten blir det lättare att se att vårt samhälle och våra beteenden förändras i grunden. Först kommer ett teknikskifte, vi skaffar nya kunskaper, förändrar språket och skapar nya ord för att beskriva vad vi gör och kan. Sen, ofta utan att vi ens märker det lägger vi oss till med digitala förmågor, våra affärsmodeller förändras och hur samhället organiseras utvecklas. Vi kan på allvar börja prata om ett digitaliserat samhälle, som på intet sätt är en konstant. Vad som kommer närmast kan vi bara spekulera kring.

ÅR 2030

- Har robotar tagit över alla jobb som innebär fysiska risker.
- Kombinerar anställningar med uppdrag, rekrytering sker via bemanningsplattformar.
- Har de första större jordbruken, i form av vertikala växthus, etablerats i storstäderna⁵.
- Har tio procent av världens befolkning internet-uppkopplade kläder.
- Har den första AI-maskinen tagit plats i en styrelse.
- Finns den första staden med 50 000 invånare – utan trafikljus⁶

⁵ För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

⁶ World Economic Forum, Technological Tipping Points and Societal Impact 2025.

DIGITAL

Ordet digital kommer från engelskans digit (siffra) som i sin tur härstammar från latinets digitus som betyder finger. Indirekt kommer begreppet från den gamla seden att räkna på fingrarna.*

* Definitioner: Wikipedia och Nationalencyklopedin

DIGIFIERING, DIGITISERING

Med digifiering, eller digitisering, menar vi idag konvertering från manuellt och analogt till digitalt handhavande och format – att gå från papper till digitala dokument, fysiska brev till e-post, från fysiska kartor till digitala eller från vinylskiva till CD.

AUTOMATISERING

Automatisering och digitalisering är nära besläktade. Automatisering kan förstås som införande av steg i en process som gör att den mer eller mindre går av sig själv. Ofta handlar det om tillverkning, men kan även gälla andra typer av processer.

Robot Process Automation (RPA), vilket betyder att man programmerar sekvenser av en process, till exempel i ärendehantering, så att information och beslut sköts utan manuell hantering är en vanlig form av automatisering.

DIGITALISERING

Digitalisering är ett vidare begrepp, det rör ofta aspekter av teknisk utveckling som inte har direkt med automatisering av arbete att göra.* Digitalisering och verksamhets- och affärsutveckling hänger ihop. När vi med hjälp av digitala processer och teknik arbetar annorlunda så förändrar det hur vi bedriver verksamhet och affärer. Ibland drivs digitaliseringen på av förändrade behov i verksamheten, ibland av ett nytt system som möjliggör verksamhetsutveckling.

* Strukturomvandling och automatisering – konsekvenser på regionala arbetsmarknader, Västra Götalandsregionen och Region Skåne, 2016.

DIGITAL KOMPETENS

Digital kompetens hos individen definieras som i vilken utsträckning man är förtrogen med digitala verktyg och tjänster samt har förmåga att följa med i den digitala utvecklingen och dess påverkan på ens liv.

Digital kompetens innefattar: kunskaper att söka information, kommunicera, interagera och producera digitalt, färdigheter att använda digitala verktyg och tjänster, förståelse för den transformering som digitaliseringen innebär i samhället med dess möjligheter och risker samt motivation att delta i utvecklingen.*

Digital kompetens i en organisation handlar om hur man i ledning och styrning förmår hantera förändringar till följd av digitaliseringen. Det kan vara att ställa om och anpassa arbetsuppgifter och att få organisationen att fungera under nya verksamhets- och affärsbetingelser.

* För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

STUDIEFRÅGOR

- 1 Vad betyder digitalisering för näringslivet i din kommun eller region?
- 2 Hur bidrar digitalisering till att vässa välfärden?
- 3 Vad är digitiserat och vad är digitaliserat i din verksamhet idag?
- 4 Hur ser den digitala kompetensen ut i din organisation?

1805
Hålkortsstyrd vävstol för massproduktion av tyg, J Jaquard

1495

1930-talet
De första datorerna (flera uppfinnare)

1941
Robotarna Elektra (som kan dansa, räkna till tio och röka) och Sparko (hund) presenteras på världsutställning i New York, Westinghouse

1954
Första industriroboten, G Devol

1967
Första industriroboten i svensk fabrik, Gränges Weda

1973
Världens första humanoid i mänsklig storlek, Japan

1984
Första svenska IP-numret, Chalmers Tekniska Högskola

1981
Världens första bärbara dator Osborne, 10 kg, Osborne & Felsenstein

1990
World Wide Web

2001
Humanoiden Asimo, kan interagera med människor, Japan

2001
Första kommersiella robotdammsugaren, Tribolite, Electrolux

1995
E-handeln börjar, Amazon.com

2015
Sverige har drygt 200 industrirobotar per 10.000 anställda

2004
Facebook grundas

2017
Facebook har över 2 miljarder användare

2017
Fyra av fem svenska använder Facebook

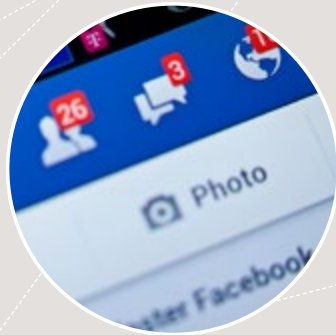
2017
94 % av alla svenskar använder internet

2017
För varje robot som tas i bruk inom amerikansk industri försvinner 6,2 arbetstillfällen*

* Wikipedia, Tekniska museet, Nationalencyklopedin, We are Social, 2017, e-handel i Norden, Postnord, 2017, ISIC, 2015, Bureau of Economic Research, 2017

2017
67 % av svenskarna handlar på nätet en genomsnittlig månad

2017
50 % av världens befolkning har tillgång till internet

Nationella initiativ inom digitalisering

Digitaliseringen må vara en stark kraft, men den går inte helt av sig själv. Den drivs bland annat på av politiska beslut och insatser.

Mål – Sverige världs bäst

År 2017 antogs den nationella strategin *För ett hållbart digitaliserat Sverige* som beskriver hur digitaliseringspolitiken ska bidra till en positiv samhällsutveckling genom ökad konkurrenskraft, full sysselsättning samt ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling. Det övergripande målet är att Sverige ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter.

För att driva på digitaliseringen i Sverige har regeringen inrättat *Digitaliseringsrådet*. Det sorterar under näringsdepartementet och har särskilt fokus på ett uppkopplat och digitalt kompetent samhälle.

Arbetet inom regeringskansliet sker på flera departement med ansvar för olika delar av digitaliseringen. Justitiedepartementet har exempelvis ansvar för frågor kring informationssäkerhet, utbildningsdepartementet kring skolans digitalisering, finansdepartementet för offentlig sektors styrning och socialdepartementet ansvar för området vård och omsorg.

Under hösten 2018 etableras *Myndigheten för digital förvaltning* (arbetsnamn) som får i uppdrag

För att bli världs bäst har regeringen satt upp fem delmål:

Digital kompetens	I Sverige ska alla kunna utveckla och använda sin digitala kompetens.
Digital trygghet	I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för alla att på ett säkert sätt ta del av, ta ansvar för samt ha tillit till det digitala samhället.
Digital innovation	I Sverige ska det finnas de bästa förutsättningarna för att digitalt drivna innovationer ska utvecklas, spridas och användas.
Digital ledning	I Sverige ska relevant, målmedveten och rättssäker effektivisering och kvalitetsutveckling ske genom digitalisering.
Digital infrastruktur	Hela Sverige bör ha tillgång till infrastruktur som medger snabbt bredband, stabila mobila tjänster och som stödjer digitalisering.

att samordna och stödja digitaliseringen i offentlig sektor. Flera andra strategier och myndigheter ingår i det nationella system som ska ge stöd till Sveriges digitala utveckling. Våren 2018 inrättade regeringen en roll som *Chief digital officer* (CDO) med särskilt ansvar att synliggöra och öka kännedom om digitalisering, skapa synergier och lärande samt agera som katalysator.

Steget mellan en nationell strategi och verksamheten i ett mindre eller mellanstort företag kan upplevas stort, men ur strategierna kommer ofta konkreta insatser som företagen kan ta del av. De nationella planerna kan vara en grund när regioner och kommuner tar fram strategier och planer. Strategierna kan också ses som en välbearbetad trendspaning om samhällets generella utveckling.

Det är värt att notera att det trots strategier på olika nivåer inte är givet vem som äger implementeringen. Detta är inte helt ovanligt, kanske i synnerhet när det gäller frågor som denna som i viss mening kan beskrivas som horisontell. För att få kraft i frågan blir det därför än viktigare med samverkan och ett tvärsektorielt arbetssätt.

Nationella och regionala strategier

NATIONELLA

Digitaliseringsstrategi

För ett hållbart digitaliserat Sverige, 2017.⁷ Strategin anger inriktningen för regeringens digitaliseringspolitik för samhället i stort.

Nyindustrialiseringsstrategi

Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige, 2015.⁸ Strategins syfte är att stärka företagets omställningsförmåga och konkurrenskraft. Den innehåller fyra prioriterade områden: Industri 4.0, Hållbar produktion, Kunskapslyft industri och Testbädd Sverige.

REGIONALA DIGITALA AGENDOR

En viktig del för att nå målet att Sverige ska bli bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter är att man på regional nivå skapar egna så kallade digitala agendor.⁹ Alla Sveriges 21 län har signerat regeringens avsiktsförklaring om att de delar det övergripande målet och att de som en del i detta tar fram regionala digitala agendor.

⁷ [regeringen.se/informationsmaterial/2017/05/for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige---en-digitaliseringsstrategi/](https://www.regeringen.se/informationsmaterial/2017/05/for-ett-hallbart-digitaliserat-sverige---en-digitaliseringsstrategi/)

⁸ [regeringen.se/48f359/contentassets/869c75f458fc4585ab4ec8c13b250a07/informationsmaterial-smart-industri---en-nyindustrialiseringsstrategi-for-sverige](https://www.regeringen.se/48f359/contentassets/869c75f458fc4585ab4ec8c13b250a07/informationsmaterial-smart-industri---en-nyindustrialiseringsstrategi-for-sverige)

⁹ skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/digital-delaktighetoppenhet/regionaldigitalagenda.7158.html

Viktiga aktörer med uppdrag inom digitalisering

Innovationsrådet

Innovationsrådets uppgift är att utveckla Sverige som innovationsnation och stärka Sveriges konkurrenskraft. Innovationsrådet har en rådgivande funktion och tillför nya perspektiv på frågor av betydelse för innovationspolitikens hela område, både på kort och lång sikt. Statsministern är ordförande i Innovationsrådet som består av fem ministrar och tio rådgivande ledamöter från näringslivet och forskarvärlden. Innovationsrådet har fokus på digitalisering, miljö- och klimatfrågan och life science.

Myndigheten för digital förvaltning (arbetsnamn)

En myndighet för digitalisering av den offentliga sektorn inrättas hösten 2018. Den ska arbeta med att utveckla, samordna och stödja digitaliseringen av statliga myndigheter, kommuner och landsting.

Tillväxtverket

Tillväxtverket har i uppdrag att främja hållbar näringslivsutveckling och regional tillväxt samt genomföra struktur- och utvecklingsprogram. Man har stort fokus på att svensk industri ska ta vara på digitaliseringens möjligheter och på att öka tillgången till rätt kompetens.

Vinnova

Vinnova, Sveriges innovationsmyndighet, har i uppdrag att bidra till hållbar tillväxt genom att förbättra förutsättningarna för innovation. Man arbetar med allt från regeringsuppdrag, strategiska innovationsprogram till utlysningar som på olika sätt bidrar till digitalisering av industrin. Utgångspunkten är samverkan mellan stora och små företag, akademi och offentlig sektor. Vinnova arbetar också med innovativ utveckling inom offentlig sektor.

eHälsomyndigheten

eHälsomyndigheten ansvarar för register och it-funktioner som öppenvårdsapotek och vårdgivare behöver ha tillgång till för en patientsäker och kostnadseffektiv läkemedels- hantering.

Insatser för digitalisering av offentlig sektor

DIGITALT FÖRST

Regeringens program Digitalt först¹⁰ ska stärka styrning och samordning och skapa en enklare, öppnare och effektivare förvaltning. Genomförs under 2015–2018.

ESAM

Esam¹¹ är ett program för samverkan mellan 24 myndigheter och SKL med syftet att underlätta och påskynda digitaliseringen av det offentliga Sverige. De ger ut vägledning och annat stöd för de som arbetar med digital utveckling i samverkan inom offentlig sektor.

FRÄMJANDET AV ÖPPNA DATA

Riksarkivet har fått i uppdrag att främja öppna data för att underlätta för företag och andra organisationer att hitta eller använda offentlig data.

INERA

Inera koordinerar och utvecklar digitala tjänster i samverkan med landsting, regioner och kommuner. Inera ägs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) samt landsting, regioner och kommuner.

NATIONELL DIGITAL INFRASTRUKTUR

En av regeringens reformer för att öka takten i digitaliseringen av offentlig sektor är att samordna en nationell infrastruktur. En ambition är att den digitala tjänsten ”Mina meddelanden” ska införas i alla myndigheter samt att kommuner och landsting ska ges möjlighet att ansluta sig. Målet är att myndighetsbrev per post därmed ska fasas ut.

SMARTARE VÄLFÄRD

Smartare välfärd är Sveriges Kommuner och Landstings (SKL) satsning på informations- och utbildningsmaterial om digitalisering i välfärden. Den vänder sig till offentlig sektor.¹²

IOT SVERIGE - ETT STRATEGISKT INNOVATIONSPROGRAM

Det strategiska innovationsprogrammet IoT Sverige¹³, är en del av Vinnovas, Energimyndighetens och Formas gemensamma satsning på strategiska innovationsområden. Syftet är att skapa förutsättningar för internationell konkurrenskraft och hållbara lösningar på globala samhällsutmaningar. IoT Sverige arbetar med seminarier, möten och utlysningar för forsknings- och innovationsprojekt.

STUDIEFRÅGOR

- 1 Vilken betydelse har nationella satsningar för den lokala och regionala nivån?
- 2 Hur lyckas vi med kopplingen mellan nationell, regional och lokal nivå?
- 3 Vem ansvarar för digitalisering i din organisation? Vem borde ansvara för den?
- 4 Vad kan du dela digitalt? Vad behöver du av andra?

¹⁰ digitaltforst.se

¹¹ esamverka.se

¹² smartarevalfard.se

¹³ iotsverige.se/om-iot-sverige

Digital mognad i Sverige¹⁴

Sverige är ett av de länder i världen som är bäst på att tillvarata digitaliseringens möjligheter. Sverige har historiskt tillhört, och fortsätter att tillhöra, en grupp av länder som återkommande placerar sig högst upp i internationella rankingar. Vi toppar visserligen inte något index, men rankades på tredje plats i medeltal 2016, med en nedåtgående trend, i en studie av flera index.¹⁵ Sverige har däremot halkat efter när det gäller digitaliseringen av offentlig sektor.

Offentlig sektor – en akilleshäla

I digitaliseringsutredningen slås fast att digitaliseringen av det offentliga är Sveriges akilleshäla. Vår placering är märkbart sämre än inom andra områden, och över tid går det att se en negativ trend i hur Sverige placerar sig inom området e-förvaltning, dvs digitalisering inom offentlig sektor. Sammanhållna ärendekedjor, transparens i ärendeprocesser och användare i fokus är exempel på aspekter som mäts i indexen. Här presterar inte Sverige lika bra som andra jämförbara länder. Vi presterar bäst inom infrastruktur, vilket är en starkt bidragande faktor till att vi sammanfattningsvis placerar oss högt. Sveriges andel specialister inom informations- och kommunikationsteknik, mätt som andel av arbetskraften, är den näst högsta i Europa, efter Finland.

Våra nordiska grannländer har nått längre i att samordna förvaltningen och hitta gemensamma

lösningar. Där finns förvaltningsövergripande storskaliga lösningar för det offentligas informationsförsörjning som saknar motsvarighet i Sverige. Samtliga har till skillnad från Sverige också utvecklat förvaltningsgemensamma lösningar för digital infrastruktur.¹⁶

eBLOMLÅDA FÖR KOMMUNERNAS SKATTNING

eBlomlådan¹⁷ är ett skattningsverktyg som stöd för kommunerna i deras arbete med digitalisering. SKL har tagit fram verktyget för att en kommun ska kunna få en sammantagen bild av sin digitala utveckling. Verktyget innehåller 158 indikatorer med vars hjälp kommunerna kan identifiera sina styrkor och svagheter när det gäller arbetet med att förbättra den digitala servicen till medborgare och företag.

KOMMUNERNAS DIGITALISERING – DE MINDRE HALKAR EFTER

I SKL:s rapport om kommunernas digitalisering från 2016¹⁸ sammanfattas hur drygt 140 kommuner värderar sin verksamhet i verktyget eBlomlådan. Resultatet indikerar att tillgången till digital service i kommunerna blir allt bättre och att fler medborgare har möjlighet att sköta sin kontakt med kommunerna via digitala verktyg. Samtidigt visar det sig att de mindre kommunerna fortsatt halkar efter de större i den digitala utvecklingen.

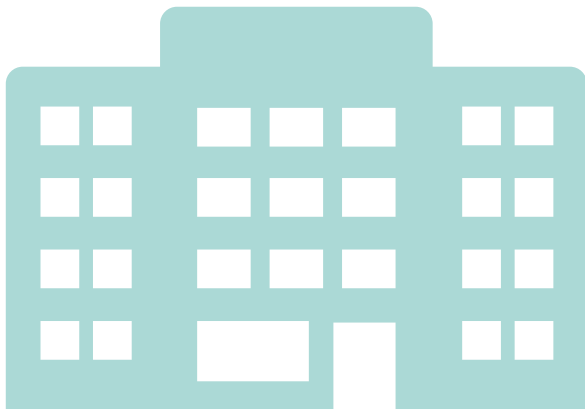
¹⁴ I begreppet digital mognad ingår vanligen en kombination av teknik, system, struktur, strategier och kompetens.

¹⁵ Digitaliseringsrådet, augusti 2017. Undersökta index: Networked Readiness Index (NRI), World Economic Forum, Digital Economy and Society Index (DESI), EU-kommissionen, ICT Development Index (IDI), Internationella Teleunionen, e-Intensity Index (e-II), Boston Consulting Group samt e-Government Development Index (EGDI), FN.

¹⁶ För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

¹⁷ eblomladan.skl.se

¹⁸ Kartläggning. Kommunernas digitalisering. Hur är läget 2016?, SKL.

Kommunernas digitalisering 2016

– övergripande resultat

- Större kommuner verkar ha kommit längre än mindre kommuner i sin digitala utveckling.
- Kommunerna skattar sig högre kring sitt arbete med tekniska förutsättningar, än kring verksamhetsutveckling och digitala tjänster.
- De digitala tjänsterna blir allt vanligare.
- Stora kommuner erbjuder mer digital service än mindre kommuner.

Kommunernas digitalisering 2016

– verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering

- Lite mindre än en tredjedel av kommunerna uppger att de tillhandahåller öppna data (28 procent).
- 38 procent av kommunerna uppger att de i styrande dokument har preciserat hur de ska ta tillvara på digitaliseringens möjligheter inom organisationen.
- Två av tre kommuner deltar i samarbete med andra kommuner kring en regional digital agenda (67 procent).
- Nästan fyra av fem kommuner har en bredbandsstrategi (77 procent).

Några av de vanligaste digitala tjänsterna i kommunerna är att privatpersoner via webbsändning kan följa och ta del av kommunfullmäktiges möten, det går att via digital tjänst boka exempelvis sim- och idrottshallar, man kan lämna vattenmätarställning och följa sin förbrukning, samt att äldre erbjuds digitala trygghetslarm.

Näringsliv – IKT och handel mer mogna än byggindustrin

När det gäller den digitala mognaden i svenskt näringsliv¹⁹ konstaterar myndigheten Tillväxtanalys att IKT, handel, andra tjänsteföretag och tillverkning ligger längre fram än branscher som byggindustrin, transport och fastighetsbolag.

SMÅ FÖRETAG MINDRE MOGNA

I studien har Tillväxtanalys använt en kombination av faktorer som strategi, mål, ledarskap, organisationskultur, kompetens, integration och omfattning. Resultatet visar att den digitala mognaden skiljer sig tydligt mellan företagsstorlekar – små företag ligger långt efter stora. Stora företag har en hög mognadsgrad avseende IT-baserade affärs- och kundhanteringssystem medan mognadsgraden är lägre när det gäller marknad, integration och sociala medier. Bland små företag är mognadsgraden generellt låg, förutom när det handlar om IT-baserade affärssystem, där nivån ligger på medel.

I studien skriver Tillväxtanalys att den pågående digitala transformationen påverkar näringslivet genom att:

- processer för exempelvis inköp, produktion och försäljning digitaliseras och kopplas ihop.
- fysiska varor blir uppkopplade och kombineras med allt mer komplexa digitala tjänster.
- gamla affärsmodeller tappar kraft och ersätts med nya digitala affärsmodeller.
- Undersökningen visar också att det som driver den digitala transformationen inte i första hand är tekniken utan lednings- och styrningsfrågor.

DIGITALISERING SKAPAR NYA SPELREGLER

Under de senaste åren har digitaliseringstakten accelererat. Användningen av digital teknik förändrar spelreglerna för företagen. För många mindre och lokala företag är digitalisering en överlevnadsfråga.

Ökad tillgänglighet och allt snabbare beräkningskapacitet tillsammans med sjunkande priser på datalagring har skapat nya möjligheter att använda stora datamängder. I kombination med att allt fler saker blir uppkopplade ger detta stora möjligheter att både effektivisera befintliga verksamheter och skapa helt nya affärskoncept.

STUDIEFRÅGOR

- 1 Hur ser den digitala mognaden ut i vårt lokala/regionala näringsliv?
- 2 Hur kan vi stärka den digitala mognaden i vårt lokala/regionala näringsliv?
- 3 Finns det ett behov av att samverka kring digital mognad mellan det offentliga och näringslivet? Hur gör man det isåfall?

¹⁹ Digital mognad i svenskt näringsliv, Tillväxtanalys, 2016.

Vad driver på digitaliseringen?

OFFENTLIG SEKTOR

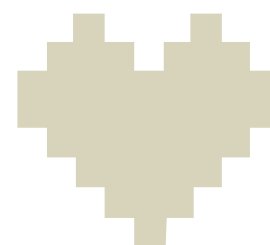
- BEHOV OCH DEMOGRAFI

- Ökade och nya behov och förväntningar hos medborgarna, bland annat på kommuners, regioners och landstings tillgänglighet.
- Demografiska utmaningar som bland annat leder till minskade finansieringsmöjligheter och personalbrist²⁰ vilket ställer allt större krav på effektivisering.
- Vi lever längre och förbättrad sjukvård ger ökad överlevnad men fortfarande med vårdbehov. Det blir procentuellt fler som behöver vård och omsorg.

FÖRETAG OCH AFFÄRSVERKSAMHETER

- KONKURRENS OCH TILLVÄXT

- Global konkurrens – stärka konkurrenskraften.
- Tillväxtmöjligheter på nya marknader.
- Kundernas nya förväntningar på varor, tjänster.
- Effektivisering/effektivare verksamhet.
- Sänkta produktionskostnader.
- Nya gemensamma plattformar och digitala system leder till nya produkter, tjänster, affärsmodeller och beteenden.
- Lednings- och styrningsfrågor, som strategi och kompetens.²¹

STUDIEFRÅGOR

- 1 Vilka är din kommuns/regions/organisations drivkrafter?
- 2 Vilka hinder och möjligheter finns kopplat till dessa drivkrafter?
- 3 Hur kan en näringslivschef/kommunen/regionen driva på den digitala utvecklingen?

²⁰ Valfärden kommer att behöva öka antalet anställda med knappt 200 000 personer fram till 2026. Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden, rekryteringsrapport, SKL, 2017.

²¹ Digital mognad i svenskt näringsliv, Tillväxtanalys, 2016/11.

Digitalisering, automatisering och kompetensförsörjning

Automatisering vs digitalisering

Automatisering och digitalisering är starkt relaterade och delvis ömsesidigt beroende begrepp, men har inte samma innebörd. Automatisering är en delmängd av samhällets digitalisering.

En förändrad arbetsmarknad

Digitaliseringen och automatiseringen kommer att förändra arbetsmarknaden i grunden. Förändringen sker brett och rör de flesta sektorer samtidigt. Många yrken kommer att försvinna, andra förändras och nya kommer.

Under senare tid har en omfattande debatt om automatiseringens konsekvenser på den svenska arbetsmarknaden pågått. Det finns många olika sätt att beräkna detta på, gemensamt för dessa är konstaterandet att en mycket stor del av arbetskraften kommer att beröras av en fortsatt automatisering.²² Studier visar att vartannat jobb på den svenska arbetsmarknaden kommer att automatiseras inom 20 år.²³ Det innebär att 2,5 miljoner jobb kan påverkas.

HÖGUTBILDADE GYNNAS

Digitaliseringen anses gynna högutbildade mer än lågutbildade. Sannolikt kommer yrken som kräver medelhög utbildning och som har rutinartade arbetsuppgifter att automatiseras och robotiseras.²⁴

Utvecklingen går dessutom från fasta anställ-

ningar till allt fler egna företagare och tidsbegränsade anställningar.

KOMPETENSUTVECKLING MER ANGELÄGEN FÖR ALLA

När arbetsmarknaden och yrken förändras kommer kompetensutveckling att vara angeläget för alla, oavsett om man har arbete eller är arbetslös. Det behöver bli möjligt för den enskilda att delta i utbildningar och kompetensutveckling genom livet. Både stora och mindre företag behöver också få stöd i att utveckla den digitala kompetens de behöver.²⁵

KRAV PÅ NYA TYPER AV KOMPETENS

Med ökad digitalisering kommer det att krävas nya kombinationer av olika kompetenser, bland annat kompetensen att vara agil.²⁶ Agil kompetens handlar mindre om teknik och mer om att organisera och driva processer för snabb omställning, det vill säga att rusta sig för förändringar och oförutsägbarhet.

Digitaliseringen ökar också behovet av bred kompetens som möjliggör kommunikation mellan olika funktioner inom organisationen, och externt med till exempel kunder och samarbetsparter.

22 Strukturomvandling och automatisering – konsekvenser på regionala arbetsmarknader, Västra Götalandsregionen och Region Skåne, 2016.

23 Vartannat jobb automatiseras inom 20 år – utmaningar för Sverige. Stiftelsen för strategisk forskning (SSF), 2014.

24 För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

25 För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

26 Digital mognad i svenskt näringsliv, Tillväxtanalys, 2016.

När stora yrkesgrupper ersätts – rapport från Västra Götaland och Skåne

Västra Götalandsregionen och Region Skåne har undersökt vad som händer om stora yrkesgrupper framöver ersätts av olika digitala och tekniska system.²⁷ Nedan sammanfattas några resultat.

VIKTIGARE DISKUTERA FÖRÄNDRING AV ARBETSSINNEHÅLLET ÄN FÖRSVUNNA JOBB

I rapporten menar man att den viktigaste debatten kanske inte handlar om vilka yrken som påverkas mest av automatiseringen utan hur innehållet i framtidens yrken påverkas av tekniken. Detta är väsentligt för diskussionen om utbildningarnas innehåll och kring behov av fortbildningsinsatser.

POLARISERAD ARBETSMARKNAD MED REGIONALA VARIATIONER

Data i studien pekar på att vi går mot en viss polarisering av arbetsmarknaden. Yrken som kräver högre kvalifikationer ökat sin betydelse i ekonomin, medan administrationsyrken och lite lägre kvalificerade yrken inom tillverkning har minskat. Ibland har det kallats en ”ny strukturomvandling”. I några regioner har de minst kvalificerade yrkena ökat i betydelse, främst under senare år och inte minst i Stockholm.

TEKNIKUTVECKLINGEN FÖRSTÄRKER REGIONALA OBALANSER – OCH GER MÖJLIGHETER

Automatiseringen kommer sannolikt att slå ganska olika geografiskt framöver. Storstäderna och de större universitetsorterna har högst andelar av arbetsmarknaden i de yrken som är svårast att automatisera. Detta pekar mot att den tendens av ökande regionala ojämlikheter som präglade de senaste årens utveckling i Sverige inte kommer att brytas som en konsekvens av teknikutvecklingen. Men detta är inte hela bilden. Samtidigt ger

automatiseringen också framtida möjligheter för periferin. Befarad arbetskraftsbrist kan mildras, och företag kan vässa sin produktivitet.

Nya villkor för företagen

Tillväxtverket har i enkätundersökningen *Företagens villkor och verklighet* ställt frågor till små och medelstora företag om vilka möjligheter och svårigheter de upplever i sin vardag och vad de tror om sin framtid.²⁸

Företag som vill växa, har starkare framtidstro, är mer innovativa och digitaliserade har större problem med tillgången på lämplig arbetskraft. Troligtvis är det så att företag som vill växa och utvecklas på olika sätt i högre utsträckning vill anställa och då drabbas av problem med kompetensförsörjningen.

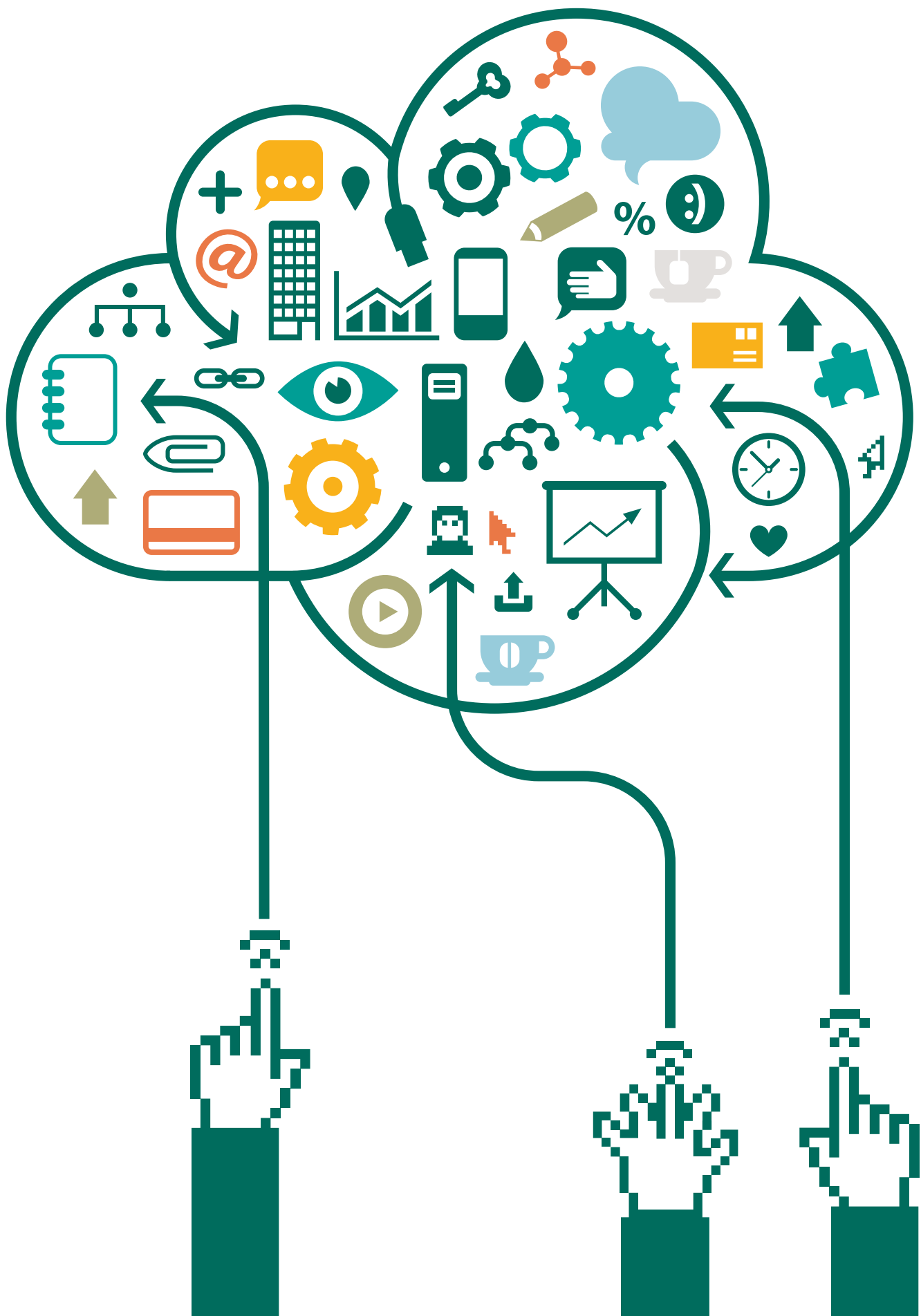
Företag som ser tillgång till lämplig arbetskraft som ett tillväxthinder är i allmänhet mer digitaliserade än de företag som inte upplever sådana problem. En förklaring kan vara att de ställer högre krav på de personer de vill anställa och därmed har svårare att rekrytera.

STUDIEFRÅGOR

- 1 Hur ser arbetsmarknaden i din kommun/region ut idag? Hur ser den ut om tio år?
- 2 Hur jobbar din organisation med kompetensutveckling och kompetensförsörjning?
- 3 Hur ser automatiseringen ut i ert lokala och regionala näringsliv?
- 4 Hur kan ni stödja automatisering för vårt lokala och regionala näringsliv?

27 Strukturomvandling och automatisering – konsekvenser på regionala arbetsmarknader, Västra Götalandsregionen och Region Skåne, 2016.

28 tillvaxtverket.se/statistik/vara-undersokningar/foretagens-villkor-och-verklighet.html

Kickstart – hjälp att kicka igång företagets digitalisering

Kickstart Digitalisering vänder sig till alla små och medelstora industri-företag i hela landet. Syftet är att inspirera till ett första digitaliseringssteg. Inspiratörer, erfarenheter och insikter från andra företag i kombination med hemarbete och en tydlig lokal förankring är del av framgången. Idag har 200 företag börjat sin digitaliseringsresa genom Kickstart. De ska bli 1 000, berättar Helena Roxtorp, Teknikföretagen.

Teknikföretagen och IF Metall tog år 2016 initiativ till projektet för att öka digitaliseringstakten och på det sättet stärka Sveriges konkurrenskraft. En ansökan hos Tillväxtverket beviljades.

– Vi behövde göra något för våra medlemmar när det gällde den digitala transformationen, så att Sverige inte skulle halka efter. De stora företagen var redan på god väg, men de mindre och mellanstora behövde en kick.

ANDRAS DIGITALISERING INSPIRERAR

Kickstart består av en workshopserie om tre tillfällen. Företagen kommer vanligen från samma region, men olika branscher. En lokal aktör, som till exempel kommunens näringslivskontor, en Science Park eller Industriellt Utvecklingscentra

(IUC), är värd. En första heldag är fylld av inspirerande föreläsare och berättelser från andras digitaliseringsresor.

– Man ska få nya perspektiv och idéer för att tänka utanför boxen. Vi vill avdramatisera begreppet digitalisering och ge nya insikter och medvetenhet så att företagen vågar ta ett första steg.

Deltagarna får därefter i hemläxa att fundera över vad i den egna verksamheten som kan digitaliseras. Vid tillfälle två ett par veckor senare går man i mindre grupper igenom både det egna och de andra företagens möjligheter, vad man kan börja digitalisera och hur.

PROJEKTEN LANDAR VID TREDJE TRÄFFEN

Vid tredje träffen ska de första digitaliseringsprojekten landa. Oftast börjar företagen med interna administrativa processer, fakturahantering eller att lägga upp material digitalt. Även hemsidor, e-handel och företagets närvaro i sociala medier kommer tidigt. Digitalisering inom tillverkning, som maskinövervakning och sätt att kunna mäta nyttjande av maskiner, är också vanliga som startaktiviteter.

– Vi vill att man ska börja tänka visionärt, men starta med att ta de lågt hängande frukterna. Det viktiga är att våga börja, vilket inte alltid är så lätt som man tror.

Kickstart får höga betyg från företagen som medverkat. Tillväxtverket som utvärderar projektet löpande menar att Kickstart arbetar på rätt sätt vilket borgar för långsiktiga effekter.

– Deltagarna fortsätter ofta att ha kontakt, de skapar ett eget nätverk där de kan använda och hjälpa varandra. Att vi alltid har med en lokal aktör är också viktigt när det gäller långsiktighet. Då finns det någon som kan fortsätta att driva digitaliseringen vidare.

FAKTA OM KICKSTART DIGITALISERING

Deltagare

Alla små och medelstora industriföretag eller industrinära tjänsteföretag i landet kan vara med. Deltagarna ska vara på beslutsfattarnivå.

Omfattning

En heldag och två halvdagar under en period på cirka sex veckor.

Kickstart är kostnadsfritt.

Kickstart pågår tom december 2018. Målet är 1000 företag på 100 orter.

Vill du veta mer?

Kontakta Helena Roxtorp, Teknikföretagen helena.roxtorp@teknikforetagen.se.

Hur kan mitt företag ta del av detta?

Anmäl ditt intresse på Kickstarts hemsida kickstartdigi.se.

Nästa steg Tillväxtverket erbjuder fortsatt coaching genom ett antal företag efter genomgången Kickstart.

Kickstart genomförs av Teknikföretagen, IF Metall, RISE (Research Institutes of Sweden), Swerea IVF, IUC (Industriella Utvecklingscentra) och SISP (Science Incubators & Science Parks). Det finansieras av Tillväxtverket.

Varsågod – det är Serverat

Konkurrensen om arbetskraften kommer att tillta de kommande tio åren. Antal anställda inom välfärden behöver öka med cirka 500 000 personer fram till 2026 för att klara både ökade behov och pensionsavgångar. Det kommer att bli nödvändigt att använda ny teknik och förändra arbetssätt och processer.

Projektet Serverat, som drivs av SKL tillsammans med Tillväxtverket, Bolagsverket, kommuner och andra aktörer, har som mål att göra det enklare att starta och driva restaurangföretag med hjälp av digitaliserade tjänster. I förlängningen är avsikten att systematiken och processerna ska kunna användas inom många fler branscher.

– Det behövs en mängd tillstånd från kommuner och flera myndigheter för att starta ett restaurangföretag idag. Genom att digitalisera tjänsterna, se över vilken information som är nödvändig och skapa standarder gör vi det enklare för både företagen och kommunerna. Företagen får lättare att göra korrekta ansökningar, kommunens handläggningstider förkortas och resurserna användas mer effektivt, säger Fredrik Berglund, sakkunnig i näringslivsfrågor på SKL.

HUNDRA KOMMUNER INVOLVERADE

Hittills har ett hundratal kommuner varit involverade i arbetet med Serverat. Drygt 50 är anslutna

till en så kallad bastjänst med grunduppgifter och tolv av dessa har börjat använda Serverats e-tjänster. Färre felaktiga ansökningar ger ett bättre företagsklimat i kommunen är en av vinsterna.

– Flera uppgifter kan nu hämtas direkt från bastjänsten och de fylls i automatiskt i e-tjänsten. De tydliga guiderna och checklistorna underlättar för kommunernas servicefunktioner att lotsa företagarna längre in i ansökningsprocesserna och sedan låta experter arbeta med de mer komplicerade frågorna. När färre kompletteringar behöver begäras in förkortas handläggningstiderna, vilket ger mer tid till att utveckla den kommunala servicen, säger Fredrik Berglund.

JURIDISK TRYGGHET OCH SPARAD TID

Genom Serverat likriktas och standardiseras e-tjänster, processer och vägledning i kommunerna. Uppdateringar som görs centralt presenteras ute hos dem. Det blir mer rättssäkert och juridiskt tryggt för kommunerna, som också sparar tid på att inte behöva leta efter gällande bestämmelser.

– Vi stötte på stora skillnader mellan kommunerna när det gällde vilka uppgifter man begärde in för till exempel serveringstillstånd. En kommun hade mer än 24 bilagor till sin ansökan. Tillsammans med ett tjugotal kommuner har vi gått igenom hur en ansökan bäst ska se ut och vilka uppgifter som behöver krävas in. Vi har nu sett att det räcker med 4 bilagor, berättar Fredrik Berglund.

Utöver den centrala informationen kan kommunen också lägga in lokal information om till exempel gällande tider för alkoholservering, krav på geografisk distans till ungdomsverksamheter eller andra bestämmelser.

Ambitionen är att i nästa steg omfatta fler branscher och områden.

– Vi började med restaurangbranschen just för att den innehåller så många tillstånd och olika myndighetskontakter. Kan vi förenkla och effektivisera där kommer vi att lägga en bra grund för att klara det i många andra branscher också, menar Fredrik Berglund.

PLATTFORM FÖR SAMVERKAN

Serverat är också en plattform där kommunerna ges möjlighet att samverka. Tillsammans kan man bli mer samordnade och starkare när det gäller att ställa krav på e-leverantörer och skapa bättre flöden mellan olika verksamheters system.

– Som land ligger Sverige långt framme när det gäller digitalisering, men sämre till inom det offentliga jämfört med många andra länder. Vi har möjlighet att lösa stora delar av utmaningarna med framtida kompetensförsörjning i välfärden nu om vi gör rätt. Digitala lösningar som gör det enklare att starta och driva företag, samtidigt som kommunernas arbete kan effektiviseras, är ett framgångsrikt sätt, avslutar Fredrik Berglund.

FAKTA OM SERVERAT

Serverat är ett projekt som pågår till och med 2019.

Medverkande myndigheter SKL (projektledare), Bolagsverket, Tillväxtverket, Livsmedelsverket, Folkhälsomyndigheten, Polisen, Länsstyrelserna, och Regeringskansliet.

Flera leverantörer av e-tjänsteplattformar och verksamhets-system medverkar.

Det är i dagsläget kostnadsfritt för kommunerna att delta i Serverat-projektet, men kommunerna står själva för anpassningen av sina datasystem.

LÄNKAR

Serverat är en del av [verksamt.se](https://www.verksamt.se).

Om Serverat på SKL

<https://skl.se/naringslivarbetedigitalisering/digitalisering/naringslivehandel/enklareforetagande/verksamtse.6909.html>

Härryda kommun – med digitalisering i fokus

I Härryda kommun har digitalisering stått i fokus de senaste åren. Över trettio invånartjänster, delar av bygglovsprocessen och flera av skolans tjänster är nu digitala. Och fler ska det bli inom ramen för en ny digital agenda som sätts i år.

Under 2017 skapade Härryda en ny funktion med 30-40 personer som fått ansvar för alla kommunens utvecklingsfrågor. Ett helt nyskapat team – enheten för digital utveckling – har just påbörjat arbetet med kommunens digitala agenda.

– I vår it-strategi 2017 var målet att digitalisera 25 tjänster. Vi har nått det med råge och nu spänner vi bågen än mer. En del i detta är att ersätta strategin med vår första digitala agenda, berättar Alexander Hallgren, utvecklingsledare för digitalisering.

Agendan ska sträcka sig några år framåt i tiden. Att skriva planer på tre eller fem års sikt inom digitalisering och it är inte det lättaste, de blir snabbt föråldrade, menar Alexander Hallgren.

– Därför kommer vi att göra den mer generell och bygga upp den på ett sätt att den blir anpassningsbar (agil) till snabba förändringar. Den kommer att omfatta både yttre tjänster gentemot invånare och företag samt inre digitalisering; affärsmodeller, styrning och vår interna kultur.

UPPDRAG ATT DIGITALISERA MERA

Den nystartade enhetens uppdrag är att endast arbeta med digitala frågor. Den ska samordna och driva på utvecklingen av e-tjänster mot både invånare och företag och hitta lämpliga och innovativa digitaliseringsprojekt inom kommunens verksamhet.

Kommunen har också startat en grupp för digitalisering med representanter från alla större sektorer i kommunen och en för digitala tjänster för invånare. De har en viktig roll när det gäller att fånga behov och idéer.

– Vi måste hitta de gömda digitaliseringsguldklimparna – för de finns därute. I år kommer vi till exempel att digitalisera ledighetsansökan för kommunens skolelever, en enkel åtgärd på vår befintliga plattform som ger en tidsbesparing som motsvarar uppskattningsvis cirka en kvarts miljon kronor.

INVÅNARNA PRIORITERAS

Tjänster som invånarna verkligen använder ska prioriteras. Några som har varit enkla att ta fram, och som också fått stort gehör är digital tomtkö, anmälan om skolskjuts och intresseanmälan för arbete inom kommunen.

– Vi vill också effektivisera vår verksamhet genom att transformera intranätet och jobba mer med digitala samarbetsytor. Jag tror att vi är bland

de första kommunerna som är på gång att börja använda en sådan för chatt, konversationer och delad data. Det kommer både invånare, företag och kommunens anställda till nytta.

DRAGHJÄLP AV VERKSAMT

Härryda gick tidigt med i SKLs nationella digitaliseringsprojekt Verksam och Serverat där man arbetar fram en nationell databas med information, mallar och strukturer som kommunerna ska kunna använda.

– För mig var det självklart att vi skulle investera tid i detta. Fler engagerade människor innebär mer muskler, vilket i sin tur innebär större förändring. I takt med att detta utvecklas har vi möjlighet att hänga på de nya tjänsterna som läggs in utan alltför mycket egen arbetsinsats. Digitaliseringen kommer att hända hur som helst, men vi tappar tid, pengar och resurser om vi inte hänger på den nu.

FAKTA OM HÄRRYDA

Härryda kommun har cirka 38 000 invånare.

Härryda har hämtat inspiration från boken *Get digital or die trying*, Arash Gilan och Jonas Hammarberg, *Southside Stories*, 2016, för arbetet med den digitala agendan.

Olika insatser jag som näringslivschef/kommun/företag kan ta del av

SMART INDUSTRI

Smart industri²⁹ är en satsning för att industriföretag ska komma igång med digitalisering.

Tillväxtverket ansvarar för denna och arbetet sker inom ramen för regeringens nyindustrialiseringsstrategi.

DIGITALISERA DITT INDUSTRIFÖRETAG

Har du ett industriföretag och vill ta till vara på digitaliseringens möjligheter? På verksamt.se³⁰ kan du söka efter offentliga insatser som stimulerar ökad digitalisering i små och medelstora industriföretag.

KICKSTART

Alla små och medelstora företag i landet kan komma igång med sin digitalisering genom Kickstart.³¹ På tre kostnadsfria träffar ses små och medelstora industriföretag i en kommun eller region för att påbörja eller fortsätta sin digitaliseringsresa.

Projektet syftar till att stärka digitaliseringen och konkurrenskraften för industriföretag i Sverige. Det genomförs av Teknikföretagen, IF Metall,

RISE, Swerea IVF, Industriella Utvecklingscentra (IUC) och Sweden Incubators & Science Parks (SISP). Det pågår till och med 2018. Du kan anmäla ditt intresse för att medverka på Kickstarts hemsida.

COACHNING AV INDUSTRIFÖRETAG

Genom coaching kan industriföretag få hjälp att ta vara på digitaliseringens möjligheter. I projektet som finansieras av Tillväxtverket har tio aktörer fått förtroendet att coacha industriföretag.³²

AFFÄRSUTVECKLINGS-CHECKAR

Affärsutvecklingscheckar ger små företag möjlighet att ta in extern kompetens för att öka företagets digitala mognad. Checkarna riktar sig till företag som vill växa, har 2-49 anställda och en omsättning på minst 3 miljoner kronor.³³

SVERIGE DIGITALISERAR

Sverige digitaliserar är en arena där ledande aktörer inom industrin tillsammans med

partners som RISE/RISE ICT, IF Metall, Teknikföretagen och Vinnova genomför aktiviteter för att främja digitaliseringen av svenska företag.³⁴ Nätverket har pågående pilotprojekt.

DELA DIGITALT

En digital plattform med syftet att bidra till verksamhetsutveckling och förändringsarbete i offentlig sektor. Den drivs av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), i samverkan med Göteborgsregionens kommunalförbund. Genom att dela utvecklingsidéer, metoder och verktyg och genom att bedriva utveckling tillsammans, kan offentlig sektor snabbare och billigare bli mer effektiv.³⁵

LÄR AV ANDRA REGIONER

I regionerna Västerbotten, Norra Mellansverige, Östra Mellansverige, Skåne och Jämtland Härjedalen pågår projekt inom smart industri. På Tillväxtverkets hemsida finns information om projekten och kontaktpersoner.³⁶

29 tillvaxtverket.se/amnesomraden/affarsutveckling/smart-industri.html

30 verksamt.se/driva/digitalisera-ditt-foretag/digitalisera-ditt-industrieforetag

31 kickstartdigi.se

32 tillvaxtverket.se/amnesomraden/digitalisering/digitalisering-fornyar-industrin.html

33 tillvaxtverket.se/amnesomraden/star-ta-foretag/stod-till-foretag/affarsutvecklingscheckar.html

34 swedishict.se/sverigedigitaliserar

35 deladigitalt.se

36 tillvaxtverket.se/amnesomraden/regional-kapacitet/smart-industri-i-regionerna/genomforandeprojekt.html

Källor

Bureau of Economic Research, 2017

deladigitalt.se

Digital mognad i svenskt näringsliv, Tillväxtanalys, 2016/11

Regeringskansliet, Digitalisering av svensk offentlig sektor

Digitaliseringsrådet, augusti 2017. *Undersökta index: Networked Readiness Index (NRI), World Economic Forum, Digital Economy and Society Index (DESI), EU-kommissionen, ICT Development Index (IDI), Internationella Teleunionen, e-Intensity Index (e-II), Boston Consulting Group samt e-Government Development Index (EGDI), FN.*

digitaltforst.se

e-handel i Norden, Postnord, 2017

eblomladan.skl.se

esamverka.se

För digitalisering i tiden, SOU 2016:89, slutbetänkande av Digitaliseringskommissionen.

Handlingsplan 2017–2025, Förutsättningar för digital utveckling i kommuner, landsting och regioner, SKL 2017

Företagen och digitaliseringen – om samhällsekonomiska effekter, kompetensförsörjning och nya regler för handel och personuppgiftsskydd, svenskt Näringsliv, 2016

IoT Sverige – ett strategiskt innovationsprogram

ISIC, 2015

kickstartdigi.se

Kommunernas digitalisering. Hur är läget 2016?, SKL

Nationalencyklopedin

Regional digital agenda, SKL

Smart industri – en nyindustrialiseringsstrategi för Sverige, Näringsdepartementet 2015, N2015.38

smartarevalfard.se

Strukturomvandling och automatisering – konsekvenser på regionala arbetsmarknader, Västra Götalandsregionen och Region Skåne, 2016

Sveriges viktigaste jobb finns i välfärden, rekryteringsrapport, SKL, 2017

swedishict.se/sverigedigitaliserar

Tekniska museet

tillvaxtverket.se

Vartannat jobb automatiseras inom 20 år – utmaningar för Sverige. Stiftelsen för strategisk forskning (SSF), 2014

verksamt.se

We are Social, 2017

Wikipedia

World Economic Forum, Technological Tipping Points and Societal Impact 2025

